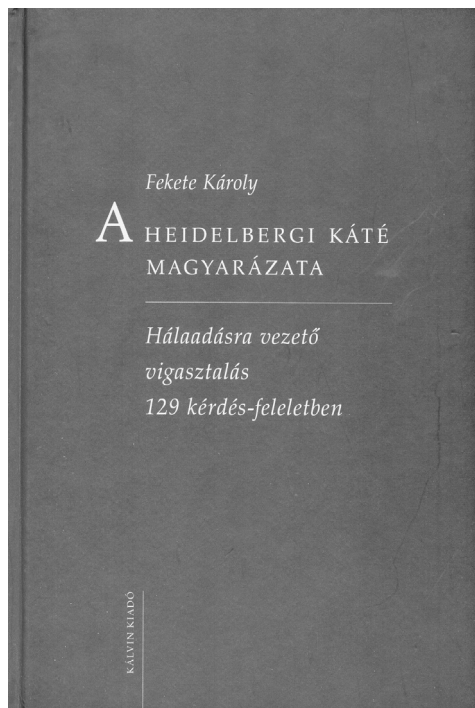

Fekete Károly:

A Heidelbergi Káté magyarázata.

Hálaadásra vezető vigasztalás 129 kérdés-feleletben.

A Magyarországi Református Egyház Kálvin János Kiadója,
Budapest 2013. 567 old. ISBN 978-963-558-226-6

„A hitvallás nem építő irat. Nem azért alkotta az egyház, hogy azokba építő gondolatokat helyezzen el a hívei számára, hanem az egyház klasszikus korainak kifejezési formái, abból a célból, hogy biztos mértéket adjon a kézbe, hogy az Isten Igéjének végeredményében kimeríthetetlen és kimondhatatlan világában annak a segítségével tájékozódni tudjunk. A hitvallás semmivel sem tartalmazhat többet, mint az Isten Igéje és nem mondhat mást, mint az Isten Igéje, de amit mond, az irányt szabó kell hogy legyen a Szentírásban szóló Ige vég-

telen világában való tájékozódásra. A hitvallás az egyház klasszikus szabású és mértékadó jellegű kommentárja a Szentírás szármára. Kommentár azonban abban az értelemben, hogy erejét nem másunнан, mint a Szentírásból veszi s csak annyi ereje van, amennyit a Szentírásból való eredet ad neki” – olvashatjuk Karl Barth-tól Tavaszgy Sándor tolmácsolásában. Ha egy hitvallási irat tehát nem más, mint kommentár, a modern, nem éppen egyházközelí kézikönyvek címadási divatjához kényszerűen alkalmazkodva: „a Biblia bibliája”, akkor egy hitvallásmagyarázat: „a Kommentár kommentárja”.

Fekete Károly teológiai tanárnak, a Debreceni Református Hittudományi Egyetem rektorának kátékommentárja már csak ezek alapján is „több mint tankönyv”, hiszen nemcsak hitismeretet mélyít, hanem vigasztal is, mint maga a káté. Olyan református kézikönyv, amely nemcsak kapaszkodót jelent teológiai hallgatónak, hitoktatónak, katekétának és prédikálónak, hanem ablakot Krisztusra minden istenkeresőnek és öntudatos reformátusnak. A vaskos kötet – jó értelemben vett, tördelésében is szembetűnő – skolasztikus rendszerességgel nyit ablakot a káté mind a 129 kérdés-feleletére, a maga 568 oldalával átlagosan számítva 4–5 oldalt szánva mindazokra.

Az évek kitartó és alázatos munkájának gyümölcse egyszerre érett be a Generális Konvent által létrehozott kátérevideáló bizottság (amelynek a kommentáriró is tagja volt) munkájának eredményével, így a Heidelbergi Káté első megjelenésének 450. évfordulójára nemcsak egységes kátéfordítás, hanem magyar nyelvterületünkön egyedülálló módon teljes kátémagyarázat is születhetett.

Külön erénye a könyvnek, hogy a teljes magyar és idegen nyelvű kátéirodalmat felsorakoztatva mind az 52 úrnapi magyarázata során nemcsak belső exkurzusokat, hanem „továbbgondolásra” szánt, az ablakot mindenki számára még szélesebbre táró szemelvényeket, idézeteket olvashatunk teológiai vagy éppen szépirodalmi művekből. A 80. kérdés-felelet kapcsán született vita bár kissé eltakarta a Krisztusra való kitekintést vagy éppen a jubileum fényét, a magyarázat „kellően” foglalkozik a témával, s ezzel egyben hasznos háttér-olvasmányt is biztosít.

A kötet erdélyi vonatkozásai közé sorolhatjuk, hogy a lektori munkát a Heidelbergi Káté tanítását igen jól is-

merő és érző Juhász Tamás, kolozsvári nyugalmazott teológiai tanár végezte. Ugyanakkor az ő fordításában jelenik meg nemcsak a Tízparancsolat-magyarázat kapcsán továbbgondolásként sorra idézett Ernst Lange *Tíz nagy szabadsága*, hanem a pfälzi választófejedelem első kiadásbeli előszavának fordítása is. *A Pfälzi Egyház Rendtartása*, amely szintén a függelékben áll, Tőkés István nyugalmazott kolozsvári professzor fordítása. A felhasznált irodalomból pedig elmaradhatatlanok Csísa Kálmán, Dávid Gyula, Ferencz Árpád, Juhász Tamás, Nagy László és Tavasz Sándor önállóan vagy a *Református Szemle* hasábjain megjelent kátétanulmányai.

Hisszük, hogy ez a kommentár nemcsak teológiai hallgatók és konfirmációi oktatók hasznos kézikönyve lesz, hanem újrakeletlenedő kátémagyarázatos prédikációink és istentiszteleteink áldásos vezérfonala, református hitismeretüket elmélyíteni szándékozó hívek „építő irata”, „immunanyag a jelen tévtanításai ellen”.

Oroszi Kálmán